

Obsah

Úvod.....	3
1 Zámer spracovania PHSR.....	5
2 Harmonogram spracovania PHSR.....	8
3 Východiskové koncepčné dokumenty.....	10
4 Analytická časť.....	11
4.1 Analýza vnútorného prostredia	13
4.1.1 História obce	13
4.1.2 Poloha obce.....	17
4.1.3 Pôda a pôdny fond.....	17
4.1.4 Demografické zdroje.....	19
4.1.5 Vierovyznanie	23
4.1.6 Národnosť	23
4.1.7 Vzdelanie.....	24
4.1.8 Administratívne kapacity obce	24
4.1.9 Školstvo	25
4.1.10 Kultúrny a spoločenský život.....	25
4.1.11 Mimovládny sektor.....	26
4.1.12 Podnikateľské prostredie	27
4.1.13 Stavebníctvo, bytová výstavba	28
4.1.14 Cestovný ruch	29
4.1.15 Ekonomicky aktívne obyvateľstvo a nezamestnanosť.....	29
4.1.16 Technická infraštruktúra	30
4.2 Analýza vonkajšieho prostredia	30
4.3 SWOT analýza	35
4 Zhodnotenie hlavných disparít a faktorov rozvoja.....	39
Strategická časť	40
5.1 Vízia rozvoja územia	40
5.2 Strategický cieľ.....	42
Programová časť	44
6.1 Opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým prioritám.....	44

6.2 Súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov	46
7 Realizačná časť	50
7.1 Východiská a popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii	50
7.2 Popis postupov organizačného a inštitucionálneho zabezpečenia realizácie PHSR	51
7.3 Stručný popis komunikačnej stratégie	52
7.4 Systém monitorovania a hodnotenia	52
7.5 Akčný plán na obdobie dvoch rokov	54
8 Finančná časť	55
8.1 Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR	55
8.2 Model viaczdrojového financovania jednotlivých projektov	57
8.3 Systém hodnotenia a zaraďovania projektov do financovania	58
Záverečná časť	59

Úvod

Formulár Ú 1 – Hlavička dokumentu PHSR

Názov	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Pohranice na roky 2014 - 2020
Územné vymedzenie:	Nitriansky kraj, okres Nitra, obec Pohranice
Územný plán obce schválený:	nie
Dátum schválenia PHSR:	10.12.2015
Dátum platnosti:	01.01.2016 – 31.12.2022
Verzia:	1.0

Zdroj: vlastné spracovanie

Dokument „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Pohranice na roky 2014-2020“ (ďalej len PHSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. PHSR je základným programovým dokumentom podpory regionálneho rozvoja na lokálnej úrovni. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Prostredníctvom PHSR sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, hospodársku a environmentálnu oblasť.

Formulár Ú 5 - Osnova PHSR

1 Zámer spracovania PHSR	Zdôvodnenie zámeru vypracovania PHSR obce
2 Harmonogram spracovania PHSR	Harmonogram vypracovania PHSR obce a jeho jednotlivých častí
3 Východiskové koncepcné dokumenty	Zoznam východiskových koncepcných dokumentov použitých pri zostavovaní PHSR obce
4 Analytická časť	4.1 Analýza vnútorného prostredia 4.2 Analýza vonkajšieho prostredia 4.3 SWOT analýza 4.4 Zhodnotenie hlavných disparít a faktorov rozvoja
5 Strategická časť	5.1. Vízia rozvoja územia 5.2. Strategický cieľ
6 Programová časť	6.1. Opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým prioritám

	6.2. Súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov
7 Realizačná časť	7.1. Východiská a popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii 7.2. Popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHSR 7.3. Stručný popis komunikačnej stratégie 7.4. Systém monitorovania a hodnotenia 7.5. Akčný plán na obdobie dvoch rokov
8 Finančná časť	8.1. Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR 8.2. Model viaczdrojového financovania jednotlivých projektov 8.3. Systém hodnotenia a zaraďovania projektov do financovania
Záverečná časť	Schválenie a zverejnenie PHSR.
Prílohy	Príloha č. 1 - Zoznam členov riadiaceho tímu a pracovnej skupiny Príloha č. 2 - Zoznam skratiek použitých v PHSR Príloha č. 3 - Akčný plán na roky 2015-2016 Príloha č. 4 – Formuláre

Zdroj: vlastné spracovanie

1 Zámer spracovania PHSR

S cieľom komplexného smerovania rozvoja obce Pohranice, iniciovali jej predstavitelia spracovanie PHSR na roky 2014-2020. PHSR obce bol spracovaný na základe identifikovaných individuálnych potrieb. Ustanovený riadiaci tím zostavil zámer spracovania PHSR a ten bol schválený Obecným zastupiteľstvom dňa 30.06.2015.

Tabuľka č. Ú 2 – Zámer spracovania PHSR

Zámer spracovania PHSR											
Názov dokumentu	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Pohranice na roky 2014-2020										
Forma spracovania	Spracovanie PHSR bude vykonávať obec v partnerstve s poradenskou spoločnosťou, ktorá bude koordinovať proces tvorby PHSR a zabezpečovať dodržiavanie metodických postupov.										
Riadenie procesu spracovania	<p>Proces spracovania bude manažovaný prostredníctvom riadiaceho tímu, v ktorom bude mať vedúcu úlohu starosta obce Pohranice pán Bc. Ladislav Hajdu. Asistovať pri spracovaní PHSR budú experti z externého prostredia – Ing. Tomáš Galbavý a Ing. Ondrej Hanušovský, ktorí sú odborníkmi v oblasti rozvoja vidieka.</p> <p>Do procesu spracovania budú zapojení členovia pracovnej skupiny, ktorí budú zastávať rôzne úlohy v súlade s metodikou spracovania PHSR. Členmi pracovnej skupiny sú:</p> <table><tr><th colspan="3">Zoznam členov pracovnej skupiny</th></tr><tr><th>Titul, Meno, Priezvisko</th><th>Funkcia v obci/organizácia</th><th>Funkcia v pracovnom zaradení do procesu spracovania PHSR</th></tr><tr><td>Ladislav</td><td>Poslanec OZ</td><td>Koordinátor</td></tr></table>		Zoznam členov pracovnej skupiny			Titul, Meno, Priezvisko	Funkcia v obci/organizácia	Funkcia v pracovnom zaradení do procesu spracovania PHSR	Ladislav	Poslanec OZ	Koordinátor
Zoznam členov pracovnej skupiny											
Titul, Meno, Priezvisko	Funkcia v obci/organizácia	Funkcia v pracovnom zaradení do procesu spracovania PHSR									
Ladislav	Poslanec OZ	Koordinátor									

	Frištík		strategickej časti PHSR
	Ing. Katarína Molnárová	Poslankyňa OZ	Koordinátori programovej časti PHSR
	Mária Hóriková	Ekonomka obce	Koordinátor finančnej časti PHSR
	Adriana Matyóová	Pracovníčka OcÚ	Koordinátor styku s verejnosťou
<p>Členovia pracovnej skupiny a riadiacej skupiny budú navzájom spolupracovať a komunikovať podľa potreby, či už osobne, telefonicky alebo e-mailom.</p> <p>Do procesu spracovania PHSR bude zapájaná verejnosť, a to prostredníctvom informácií a dotazníkov umiestnených na webovej stránke obce, na obecnom úrade a obecnej tabuli, prípadne ďalšími vhodnými a relevantnými spôsobmi. Počas navrhovania programovej časti prebehne verejné prerokovanie. Dotazníky pre občanov budú analyzované a zapracované do procesu tvorby PHSR. PHSR bude vo finálnej časti prerokovaná s verejnosťou a schvaľovaná na zastupiteľstve.</p>			
Obdobie spracovania	<p>Obdobie spracovania bude 06. 2015 – 12.2015. Harmonogram je uvedený v nasledujúcej tabuľke „Harmonogram spracovania PHSR“.</p> <p><u>Kroky – termíny – výstupy</u></p> <ul style="list-style-type: none">▪ Analýza vnútorného a vonkajšieho prostredia – 07/2015 – podklady pre analytickú časť▪ Ex post hodnotenie PHSR –07/2015 – podklady pre analytickú časť▪ Spracovanie východísk pre strategickú časť – 08/2015▪ Vypracovanie strategickej vízie – 08/2015 –		

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Pohranice na roky 2014-2020

	<p>formulácia strategických cieľov a opatrení</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Návrh aktivít, termín realizácie aktivít – 08/2015 – príprava projektov▪ Vypracovanie akčného plánu, systému monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PHSR – 08-09/2015▪ Finančný rámec pre realizáciu PHSR – 08-09/2015 – výber projektov v súlade s finančno-ekonomickými možnosťami▪ Zapracovanie indikatívneho rozpočtu do programového rozpočtu obce – 08-09/2015▪ Finalizácia dokumentu – 10-12/2015 –schválenie PHSR zastupiteľstvom
Financovanie spracovania	Spracovanie PHSR bude bezplatné

Zdroj: vlastné spracovanie

2 Harmonogram spracovania PHSR

Harmonogram spracovania PHSR bol odhadnutý na XX mesiacov, avšak práca na PHSR započala začiatkom roku 2015, kedy prebehol prvotný zber dostupných kvantitatívnych dát. Nasledovná tabuľka predstavuje stručný harmonogram spracovania podľa jednotlivých častí PHSR počnúc vypracovaním zámeru spracovania PHSR.

Tabuľka č. Ú 3 – Harmonogram spracovania PHSR

Harmonogram spracovania PHSR												
Termín (2015)	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: vlastné spracovanie

Spracovanie PHSR si vyžadovalo zostavenie jeho zámeru spracovania a následné schválenie Obecným zastupiteľstvom. V rámci úvodných príprav bolo iniciované zriadenie riadiacej skupiny a taktiež pracovnej skupiny. Následným krokom bolo zverejnenie informácie o spracovaní PHSR a dotazníka pre občanov v rámci informovanosti verejnosti. Analýza vnútorného a vonkajšieho prostredia a získanie kvantitatívnych a kvalitatívnych údajov pre analytickú časť bola ďalším krokom. Ex post hodnotenie PHSR z minulého obdobia bolo nutným procesom pre získanie vstupných informácií pre programovú časť a taktiež určitá reflexia na úspechy i neúspechy pri naplňaní predošlého Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Výsledok ex-post hodnotenia predchádzajúceho PHSR je uvedený vo Formulári č. Ú 9 vrátane hodnotenia čerpania finančných prostriedkov pri jeho realizácii. Nasledovalo spracovanie východísk pre strategickú časť a vypracovanie strategickej vízie a formulácia strategických cieľov a opatrení. Následné prerokovanie opatrení na zastupiteľstve zavrášilo proces prípravy strategickej časti, ktorá vyústila do návrhu aktivít a prípravy

projektov. Vypracovanie akčného plánu, systému monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PHSR je výstupom strategickej a programovej časti PHSR. Finančný rámec pre realizáciu PHSR a výber projektov v súlade s finančno-ekonomickými možnosťami obce predstavovalo finančnú časť procesu spracovania spolu so zapracovaním indikatívneho rozpočtu do programového rozpočtu obce. Finalizácia dokumentu predstavovala prerokovanie a schválenie PHSR zastupiteľstvom.

3 Východiskové koncepčné dokumenty

Pri vypracovaní PHSR bolo nutné zohľadniť a analyzovať patričné koncepčné dokumenty, s ktorými je PHSR v súlade a pri tvorbe dokumentu boli zohľadnené. Koncepčné dokumenty boli stanovené tak, aby zohľadnili národnú úroveň a úroveň regionálnu. Obec Pohranice spadá do územného obvodu Nitrianskeho samosprávneho kraja. Obec má vypracovaný územný plán (ďalej len ÚP).

Tabuľka č. Ú 4 – Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov

Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov			
Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (NSRR)	2030	Národná	www.telecom.gov.sk
Program rozvoja vidieka SR 2014-2020	2020	Národná	www.mpsr.sk
Integrovaný regionálny operačný program 2014-2020	2020	Národná	www.mpsr.sk
Operačný program Kvalita životného prostredia	2020	Národná	www.opzp.sk
Národný program reforiem Slovenskej republiky 2014	2015	Národná	www.finance.gov.sk
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja NSK 2012-2018	2018	Regionálna	www.unsk.sk
Územný plán obce	N/A	Lokálna	http://www.pohranice.sk/obec-1/uzemny-plan/

Zdroj: vlastné spracovanie

4 Analytická časť

Analytická časť PHSR prináša komplexné zhodnotenie a analýzu východiskovej situácie/aktuálneho stavu v akom sa obec nachádza. Analytická časť PHSR zároveň obsahuje i odhad budúceho možného vývoja a prípadné riziká vo väzbe na relevantné stratégie. Analýza informácií, databáz, kvantitatívnych a kvalitatívnych dát odhaľuje i vnútorný potenciál územia a limitujúce faktory rozvoja obce.

S cieľom naplnenia vyššie uvedeného účelu analytickej časti, spracoval riadiaci tím analýzu vnútorného a vonkajšieho prostredia. Komplexná analýza aktuálneho stavu bola zostavená na základe informácií dostupných z relevantných zdrojov a databáz. Zoznam použitých dát je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. A 1 – Zoznam použitých kvalitatívnych a kvantitatívnych dát

Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát		
Oblasť dát /téma	Zdroj dát	Webová stránka
Demografia	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	http://www.upsvar.sk/
	Nitriansky samosprávny kraj	http://www.unsk.sk/showdoc.do?docid=4
	Obecná databáza	N/A
Bývanie	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	http://www.upsvar.sk/
	Nitriansky samosprávny kraj	http://www.unsk.sk/showdoc.do?docid=4
	Obecná databáza	N/A
Školstvo a vzdelávanie	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	http://www.upsvar.sk/
	Nitriansky samosprávny kraj	http://www.unsk.sk/showdoc.do?docid=4
	Obecná databáza	N/A
Zdravotníctvo	Nitriansky samosprávny kraj	http://www.unsk.sk/showdoc.do?docid=4
	Obecná databáza	N/A

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Pohranice na roky 2014-2020

Sociálna starostlivosť	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	http://www.upsvar.sk/
	Obecná databáza	N/A
Ekonomická situácia	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	http://www.upsvar.sk/
	Nitriansky samosprávny kraj	http://www.unsk.sk/showdoc.do?docid=4
	Obecná databáza	N/A
Technická infraštruktúra a vybavenosť	Ministerstvo životného prostredia SR	http://www.minzp.sk/
	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Obecná databáza	N/A

Zdroj: vlastné spracovanie

4.1 Analýza vnútorného prostredia

Základná charakteristika obce Phranice (k 31.12.2014)

Kód obce	500682
Názov okresu	nitriansky
Názov kraja	Nitriansky
Štatút obce	Obec
PSČ	951 02
Telefónne smerové číslo	037
Prvá písomná zmienka o obci	1075
Nadmorská výška stredu obce v m	189
Celková výmera územia (km ²)	12,09
Počet obyvateľov	1104
Hustota obyvateľstva na km ²	91

Zdroj: Štatistický úrad SR

4.1.1 História obce

Kataster obce bol osídlený už dávno pred našim letopočtom, a to v obdobiach lengyelskej kultúry, bádenskej kultúry, karpatskej mohylovej kultúry, v dobe bronzovej a laténskej. Neskôr Pohranice patrili k Veľkej Morave a po jej páde bol osídlený starými Maďanmi a po roku 1000 pričlenený k Uhorsku. Prvýkrát sa spomína v roku 1075 (Pagran), keď časť obce (15 usadlostí, 16 viníc, lesy, lúky a 6 popluží ornej pôdy) Gejza I. daroval benediktínskemu opátstvu v Hronskom Beňadiku. Za účelom vedenia miestneho hospodárstva bola tu založená aj filiálka spomínaného opátstva. Obyvatelia sa zaoberali poľnohospodárstvom a vinohradníctvom a práve tu a v Rybníku bolo pestovanie viniča prvýkrát spomenuté písomne na území Slovenska. Od 12. storočia tu získali majetky Zoborský kláštor (r. 1113, potvrdené pápežom Innocentiusom III. r. 1209), Ostrihomské arcibiskupstvo (r. 1218, neskôr v r. 1232 zhabané a znovu vrátené), Nitrianske biskupstvo (r. 1288), Nitrianska kapitula, Ostrihomská kapitula, Forgáčovci z Jelenca a i. Z 12. a 13. storočia sa zachovali aj názvy niektorých hraničných bodov geografického významu (napr. z r. 1113 studňa Ciker a miesto Scumedi, z r. 1287 hrušky Bokbyzu, teleleu, Gudula a i.).

Matúš Čák Trenčiansky obsadil gýmešský hrad a aj časť pohranických majetkov nitrianskeho biskupa a v roku 1386. Po navrátení pôvodného majetku gýmešským Forgáčovcom Pohranice sa vyskytli aj v ich majetkovom súpise. V roku 1378 nitriansky biskup a Hronskobeňadické opátstvo riešili majetkový spor týkajúci sa pohranických majetkov. Už v roku 1475 Beňadik Fileš, rodák z Pohraníc študoval na viedenskej univerzite. V roku 1479 sú spomenuté Veľké a Malé Pohranice (Nagpogran, Kyspogran). V roku 1496 Anton Garay v mene Nitrianskej kapituly protestoval proti zásahu Antona Sankovského, biskupa nitrianskeho do vyberania desiatku v Pohraniciach. V roku 1521 hronskobeňadický opát dal svoje pohranické majetky do zálohy Nitrianskemu biskupstvu. V roku 1525 Andrej Orros chcel obsadiť majetky Jána Pohranického, ale to sa mu nepodarilo. V roku 1560 ostrihomský arcibiskup rozdal pohranické majetky Wolfganga Nagya, lebo ten prestúpil na vieru mohamedánov. O desať rokov neskôr v roku 1570 Pohranice boli podmanené a prechodne pripojené k Ostrihomskému sanžaku Tureckej ríše.

Podľa urbára ostrihomského arcibiskupa z roku 1571 - 1573 bolo v Pohraniciach veľa prázdnych usadlostí. Boli tu aj 2 mlyny, 1 už v zchátralom stave. V roku 1576 obec vypálili Turci a znovu ju podmanili. Pánom oboch Pograníc sa stal Zeámet Redžeb z Budína. Podľa jednej starej mapy na juh od dediny bola postavená tzv. Turecká veža (Török torony), ktorej presný pôvod nie je známy. Nitrianska oblasť bola oslobodená dňa 2. mája 1664 vojskami gen. Louis R. de Souchesa. Nemeckí páni značne zneužili svoju moc a vypukli kurucské vojny. Do týchto vojen sa zapojil aj Imrich Barko alias Tarko, zeman z Pohraníc. Jeho legendárne životné a vojenské príbehy sú vo forme románu spracované aj v knihe Kurucskí predkovia (Kuruc ösök) od Jozefa Ozorovského. Na pamiatku týchto slávnych čias na dvore ich bývalej kúrie dodnes stojí mohutný strom zv. „Lipa Rákócziho“. Podľa urbára nitrianskeho biskupa z roku 1736 v Pohraniciach bolo veľa prázdnych port a podľa súpisu z roku 1752 v obci bývalo 68 sedliakov, 41 želiarov a 9 podželiarov, ktorí okrem ornej pôdy tu obrábali aj 427 kopáčov viníc a chovali 129 volov, 60 koní, 47 dojníc, 423 oviec, 315 ošípaných a i.

Obec mala dva mlyny a jeden lis na rastlinný olej. Podľa rôznych súdobých autorov pochvaľovali hlavne úrodné orné pôdy a vinohrady obce, ďalej jej lúky a pasienky, lesy,

ovocné sady a je zmienka aj o tunajšom kúpalisku. V roku 1773 boli Pohranice prvýkrát spomenuté v reči slovenskej a to ako „Pogranicze“. Do konca 18. storočia poddaní patriaci rôznym zemepánom platili odlišné dane. Po zavedení urbárskej regulácie Máriou Teréziou sa tieto rozdiely odstránili. V roku 1787 bolo v obci 120 domov a 920 obyvateľov. Podľa súpisu z roku 1828 tu bývalo 97 sedliakov, 16 želiarov a 14 podželiarov. Obyvateľstvo sa zaoberalo poľnohospodárstvom a pletením košíkov, významné stálo bolo aj pohranické vinohradníctvo. 19. storočie charakterizovali epidémie, požiare a majetkové spory zemepánov. Podľa autora Geografického slovníka Uhorska Eleka Fényesa z roku 1851 Pohranice boli „maďarská obec v Nitrianskej župe, I 1/4 míle na severovýchod od Nitry. Mali 786 katolíckych obyvateľov a 7 Židov. Bol tu rím.-kat. farský kostol. Mali pekný háj, vinohrad, úrodné lúky a vodný mlyn. Zemepáni boli: ostrihomský arcibiskup, ostrihomská a nitrianska kapitula.“ Neskoršie mala obec 4 mlyny a bola tu postavená aj tehelňa. V roku 1885 začala v Pohraniciach ponúkať svoje služby občanom tunajšia pošta. V roku 1888 sa Pohranice stali členom organizácie FEMKE.

Okolo roku 1890 bola v Pohraniciach otvorená baňa na vápenec a vápenka na výrobu haseného vápna (vápenka bola v prevádzke do roku 1938). V roku 1894 bolo založené úverové družstvo (stavba dodnes slúži obchodným účelom). Okolo roku 1905 bola založená tunajšia dychová kapela. Koncom 19. storočia fyloxéra zničila takmer všetky vinice. Jej následky boli odstránené až v prvých desaťročiach 20. storočia a to štepením viniča do odolných amerických podpníkov. Pohranickí vinohradníci a vincúri zohrali dôležitú úlohu v rozšírení nových pestovateľských metód aj v iných oblastiach. V roku 1907 obyvatelia Pohraníc vzali do opatery 77 mentálne postihnutých osôb. V roku 1910 mala obec 1179 obyvateľov, z toho 1005 Maďarov, 118 Slovákov, 27 Nemcov a 29 iných (Rómov, Rusínov, Srbov). Prevažná väčšina obyvateľov bola rímsko-katolíckeho vierovyznania (1116) a žilo tu aj 39 Židov. Počas I. svetovej vojny padlo 20 Pohraničanov, pomník na ich počesť a pamiatku stojí na miestnom cintoríne.

V roku 1918 bola obec pričlenená k Československu. V roku 1928 bola v obci vybudovaná celoplošná elektrická sieť. V roku 1929 bol regulovaný potok a zahájená autobusová doprava

na linke Nitra – Pohranice – Čeladice – Hostová. V roku 1931 bol založený Dobrovoľný hasičský zbor, ktorý mal 120 členov. Pohranice od roku 1931 sa stali centrom kultu Najsvätejšieho Srdca Ježišovho. Obyvateľstvo si vytrpelo veľa aj v medzivojnovom období (epidémie, hospodárska kríza, veľká nezamestnanosť, atď.). 4. septembra 1936 prezident republiky Dr. Eduard Beneš navštívil v obci sídliačich vojenských veliteľov. V roku 1941 bola založená miestna telovýchovná jednota a pri tejto príležitosti farár Nýbl vysvätil futbalové ihrisko. V rokoch 1936 – 1947 bola v obci postupne vybudovaná telefónna sieť. Potom nasledovala 2. svetová vojna, ktorá tu spôsobila veľké materiálne škody a straty na ľudských životoch. Po februári 1948, keď sa k moci dostala komunistická strana, nastal nový rozvoj obce. Kameňolom v obci bol zoštátnený (dnes patrí Štrkopieskom a kameňolomom). V roku 1957 bol v blízkosti otvorený malý kameňolom (v ktorom sa už neťaží).

V roku 1952 bolo založené Jednotné roľnícke družstvo. V rokoch 1959 – 1960 bol zavedený verejný rozhlas, do roku 1961 bola postavená materská škola, v rokoch 1965 – 1966 bol vybudovaný vodovod v časti obce a dom smútku. V roku 1968 bolo postavené nové pohostinstvo, v 70. rokoch bola vybudovaná budova osvetovej besedy. Boli spevnené cesty, vybudované chodníky, zlepšili sa služby obyvateľstvu. V rámci IVB bolo postavených či prestavaných mnoho rodinných domov, obec menila svoju tvár. V roku 1972 bol v obci založený ženský folklórny súbor, ktorý s menšími prestávkami reprezentuje obec aj v súčasnosti. V roku 1987 sa začalo so stavbou moderného obchodného domu Jednota. V rokoch 1987 – 1989 bol postavený športový areál s modernou prezliakárňou. Po roku 1990 sa v obci udialo viacero významných zmien. Miestnym občanom a obyvateľom z okolitých obcí ponúka služby neštátne zdravotné stredisko. Roku 1993 bola v Pohraniciach otvorená lekáreň. V rokoch 1993 – 1995 miestne futbalové mužstvo pod vedením predsedu FO Ladislavova Csekeiho účinkovalo v 4. Futbalovej lige. Roku 1995 bola rozšírená telefónna sieť, do roku 1997 bola obec komplexne plynofikovaná a bol rozšírený obecný vodovod.

Obec bola značne vybudovaná a vo svojom mikroregióne mala centrálné postavenie. Na kratšie obdobie bola súčasťou Pohraníc aj susedná obec Hostová, ktorá sa už odčlenila. Po tisícročia patrila k Pohraniciam aj bývalá kuriálna osada Jáger (prvýkrát sa spomína v roku

1630 ako Egeri či Nemes ülés, ako majetok Pogrányiovcov) s pekným lesoparkom, ktorá bola v roku 1958 pričlenená k obci Malý Lapáš. Neskôr osada celkom spustla a jej obyvatelia sa odtiaľ odsťahovali, dnes okrem zvyšku kaštieľa je tu bývalá veľká vinohradnícka družstevná pivnica a rozsiahly ovocný sad. Výstavba obce pokračovala aj po páde totalitného režimu a dnes má vybudovanú rozsiahlu infraštruktúru, napr. zdravotné stredisko, lekáreň, poštu, obchody, kaderníctvo, pohostinstvo, bar a i. Je tu materská škola, ďalej základná škola s vyučovacím jazykom maďarským a nižšie ročníky slovenskej základnej školy. Na obecnej pečati zo 17. storočia bol vyobrazený svätý Vojtech (bez kruhopisu) a na druhej pečati z 18. storočia takisto on (s kruhopisom SIGILLUM POGRANI N 5 : ADALE). Na obecnej pečati z roku 1854 sa nachádza motív ľalie. Na starých pečatiach kostola je neidentifikovaná postava kráľa s kruhopisom POGRÁNYI TEMPLUM PECSÉTJE 1856. (Zdroj: webové sídlo obce Pohranice, <http://www.pohranice.sk/obec-1/kultura-/historia/>)

4.1.2 Poloha obce

Obec leží 9 km severovýchodne od Nitry v severozápadnej časti Žitavskej sprašovej pahorkatiny. Obec si do dnešných dní zachovala poľnohospodársky ráz. Ale blízkosť krajského mesta Nitra, pekná príroda, dobré víno a termálny minerálny prameň by mali pomôcť obci pri jej ďalšom rozvoji ako strediska krátkodobej rekreácie. (Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Pohranice z roku 2015, strana 5)

4.1.3 Pôda a pôdny fond

Chotár obce leží v severozápadnej časti Žitavskej sprašovej pahorkatiny na hornom toku potoka Kadaň. Prevažne odlesnený pahorkatinný chotár so zvyškami teplomilných dúbrav s agátom a borovicou tvoria treťohorné uloženiny. Okolitá fauna a flóra je bohatá aj na mnohé chránené druhy.

Kataster obce Pohranice sa rozprestiera na území v celkovej výmere 1209 ha. V rámci pôdneho fondu má najväčšie zastúpenie poľnohospodárska pôda (76,49%), zatiaľ čo nepoľnohospodárska pôda predstavuje 23,51% (Zdroj: Katastrálny úrad). /viď. Graf č.1, Tabuľka č. A2/.

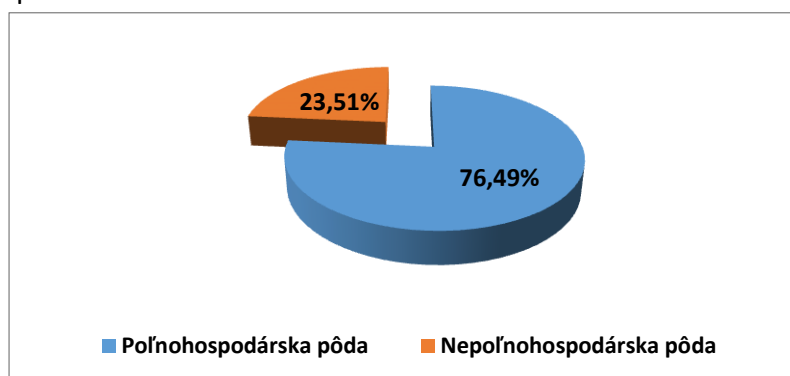

Tabuľka č. A 2 – Pôdny fond obce (m²)

2014	Poľnohospodárska pôda				Nepoľnohospodárska pôda				
KATASTER	Orná pôda	Trvalé kultúry	TTP	Spolu	Lesná pôda	Vodná plocha	Zastavaná pôda	Ostatná pôda	Spolu
Pohranice	7591014	1319815	336522	9247351	309746	123506	1147263	1261191	2841706

Zdroj: Katastrálny portál

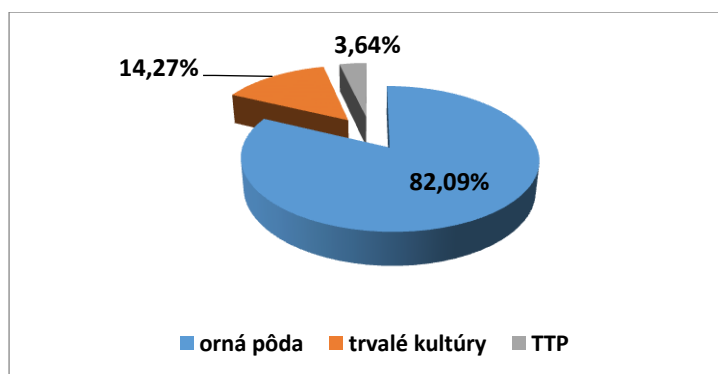
Graf č.1 – Štruktúra pôdneho fondu obce

Zdroj: spracované autorom podľa tabuľky č. A 2

V rámci poľnohospodárskeho pôdneho fondu má najväčšie zastúpenie orná pôda (82,09%), následne sú to trvalé kultúry (14,27%) a TTP sú v obci zastúpené 3,64% podielom /vid'. Graf č.2/.

Graf č.2 – Štruktúra poľnohospodárskej pôdy

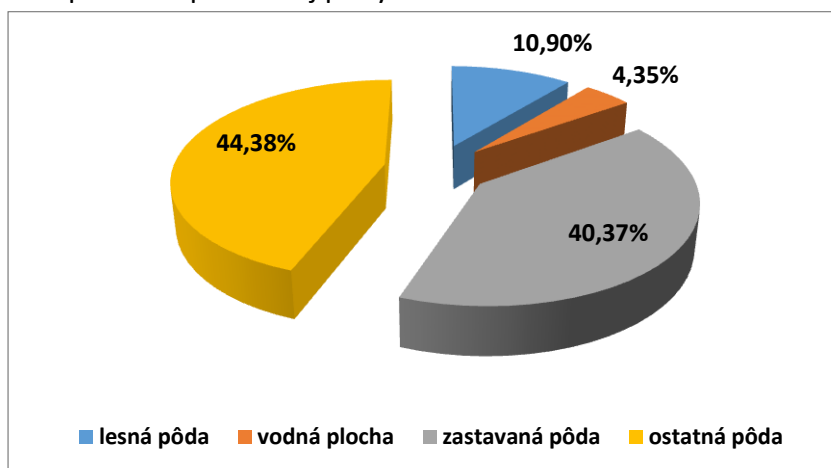

Zdroj: spracované autorom podľa tabuľky č. A 2

V rámci nepoľnohospodárskej pôdy majú takmer vyrovnané zastúpenie zastavaná plocha (40,37%) a ostatná pôda (44,38%). Lesná pôda dosahuje 10,90% a vodná plocha je zastúpená 4,35% / vid'. Graf č. 3/.

Graf č.3 – Štruktúra nepoľnohospodárskej pôdy

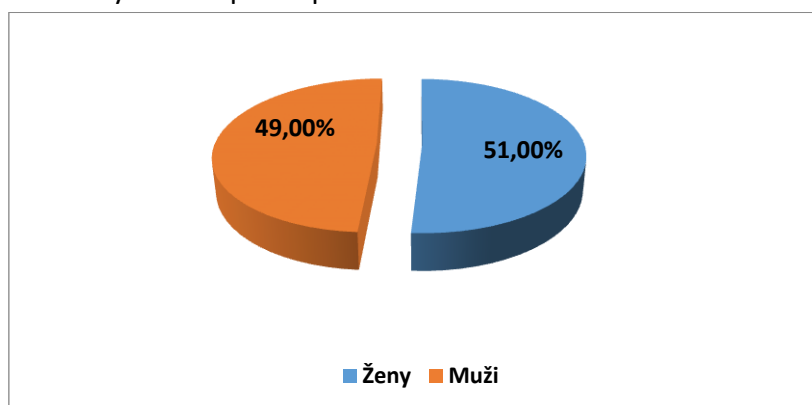

Zdroj: spracované autorom podľa tabuľky č. A 2

4.1.4 Demografické zdroje

K 31.12.2014 žilo na území obce celkovo 1104 obyvateľov. V rámci celkového počtu obyvateľov, predstavujú ženy 51,00% a muži 49,00%. (Zdroj: Obecný úrad Pohranice). /Vid'. Graf č. 4, Tabuľka č. A3/.

Graf č. 4 – Štruktúra obyvateľov podľa pohlavia

Zdroj: spracované autorom podľa tabuľky č. A 3

Z celkového počtu obyvateľov žijúcich v obci je 214 obyvateľov (19,38%) v predproduktívnom veku, 668 obyvateľov (60,51%) v produktívnom veku a 22 obyvateľov (20,11%) v poproduktívnom veku. Podľa tejto vekovej štruktúry možno dané obyvateľstvo považovať za stagnujúci typ populácie, pretože počet obyvateľov v poproduktívnom veku je o 0,72% vyšší ako počet obyvateľov v predproduktívnom veku (deti a mládež do 14 rokov). Priemerná hustota obyvateľov v obci je 91 obyvateľov na km². (Zdroj: Obecný úrad Pohranice).

Tabuľka č. A 3 – Štruktúra obyvateľstva

Počet obyvateľov k 31.12. 2014		Z toho vo veku					
		Predprodukt.	Produkt.	Poprodukt.	Predprodukt.	Produkt.	Poprodukt.
		Absolútne			v %		
Ženy	563	90	355	96	15,99	63,06	17,05
Muži	541	124	313	126	22,92	57,86	23,29
Spolu	1104	214	668	222	19,38	60,51	20,11

Zdroj: Obecný úrad Pohranice

Z hľadiska vekovej štruktúry prevažuje v rámci obce Pohranice ženská populácia nad mužskou. Z celkového počtu 563 žien bolo v predproduktívnom veku 15,99% žien, zatiaľ čo v poproduktívnom veku sa nachádzalo 17,05% ženskej populácie. Pri vzájomnom porovnaní ide teda o 1,07% rozdiel – prevahu poproduktívnej zložky. V obci Pohranice je 63,06% zastúpenie žien v produktívnom veku. (Zdroj: Obecný úrad Pohranice) /vid'. Tabuľka č. A 3/.

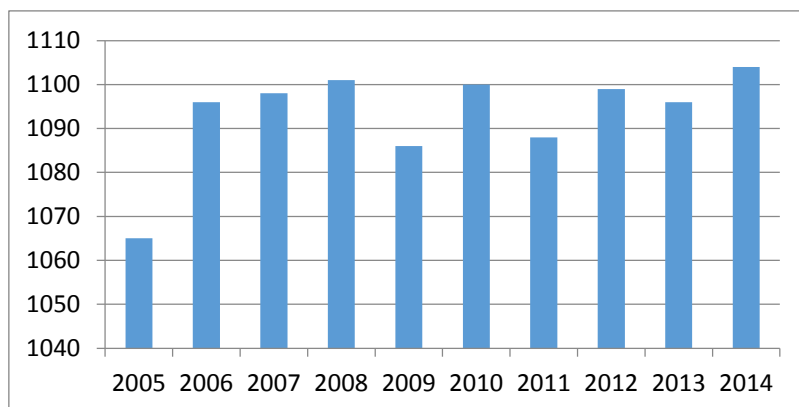
Poproduktívna zložka mužskej populácie obce (23,29%) prevláda nad predproduktívnou zložkou (22,92%) a to o 0,37%. Produktívna zložka mužskej populácie dosahuje hodnotu 57,86%. (Zdroj: Obecný úrad Pohranice) /vid'. Tabuľka č. A 3/.

Tabuľka č. A 4 – Vývoj počtu obyvateľov v obci Pohranice v rokoch 2005 – 2014

Vývoj počtu obyvateľov v obci									
Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet	1096	1098	1101	1086	1100	1088	1099	1096	1104

Zdroj: Štatistický úrad SR

Graf č. 5 – Vývoj počtu obyvateľov v obci Pohranice v rokoch 2006 – 2014

Zdroj: spracované autorom podľa tabuľky č. A 4

V rámci sledovaného obdobia možno poukázať na tú skutočnosť, že počet obyvateľov v obci Pohranice sa pohybuje okolo hodnoty 1100 obyvateľov. V rámci sledovaného obdobia mala obec najviac obyvateľov v roku 2014 a najmenej v roku 2009.

Ukazovateľ prirodzeného úbytku je najvyšší v roku 2012. V roku 2012 sa narodilo najmenej detí v rámci sledovaného obdobia. Prirodzený prírastok je možné identifikovať len v rokoch 2011 a 2014, avšak len na hodnote 1, resp. 3. Najviac detí sa narodilo v rokoch 2006 a 2014. Najviac úmrtí možno badať v rokoch 2006, 2008 a 2010 /vid'. Tabuľka č. A 5/.

Tabuľka č. A 5 – Prirodzený prírastok / úbytok obyvateľov v obci Pohranice

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Narodení	8	13	8	9	7	9	11	4	8	12
Zomrelí	8	23	11	19	10	20	10	17	9	9
Prirodzený prírastok/úbytok	0	-10	-3	-10	-3	-11	1	-13	-1	3

Zdroj: Štatistický úrad SR, Obec Pohranice

Hodnoty emigrácie a imigrácie do územia obce poukazujú na prevažne pozitívne aspekty odohrávajúce sa v obci. Najzásadnejší odliv bol zaznamenaný v rokoch 2012 a 2013. Rok 2010 bol rokom, kedy migračné saldo dosiahlo hodnotu 17. Celkovo možno konštatovať, že do obce sa v rámci sledovaného obdobia viac občanov nasťahovalo, než sa z obce vysťahovalo. /vid'. Tabuľka č. A 6/.

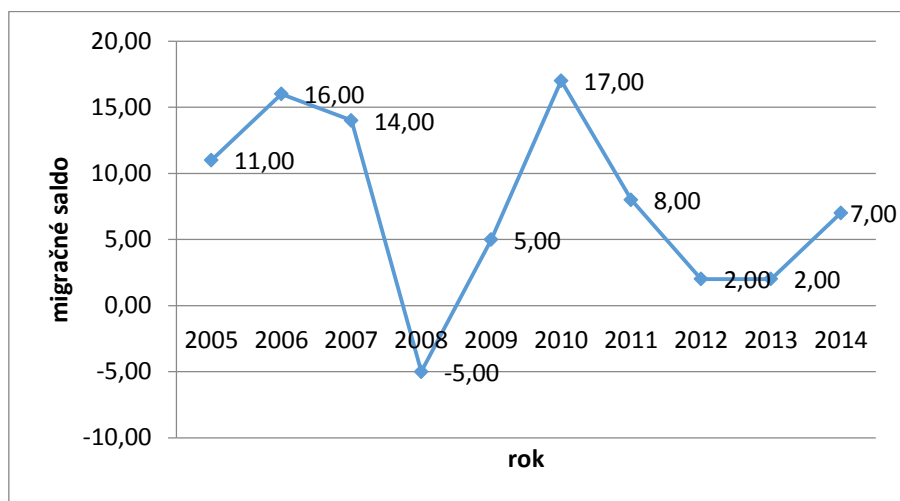

Tabuľka č. A 6 – Migračné saldo obyvateľov obce Pohranice

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Pristáhovani	24	20	27	7	14	26	17	16	16	20
Vystáhovani	13	4	13	12	9	9	9	14	14	13
Migračné saldo	11	16	14	-5	5	17	8	2	2	7

Zdroj: Štatistický úrad SR, Obec Pohranice

Graf č. 6 – Migračné saldo obyvateľov obce Pohranice

Zdroj: spracované autorom podľa tabuľky č. A 6

S ohľadom na nižšie uvedenú tabuľku je možné konštatovať, že celkový prírastok nadobúda v sledovanom období takmer výlučne kladné hodnoty (výnimkou je rok 2008 a 2012). Celkový prírastok je možné odvodiť z pozitívneho vývoja migračného salda – teda trendu sťahovania sa občanov do obce /vid'. Tabuľka č. A 7/.

Tabuľka č. A 7 – Celkový prírastok/úbytok obyvateľov obce Pohranice

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Prirodený prírastok	0	-10	-3	-10	-3	-11	1	-13	-1	3
Migračné saldo	11	16	14	-5	5	17	8	2	2	7
Celkový prírastok/úbytok	11	6	11	-15	2	6	9	-11	1	10

Zdroj: Štatistický úrad SR, Obec Pohranice

4.1.5 Vierovyznanie

Štruktúra náboženského vyznania obyvateľov obce je jednotvárna, prevahu má Rímskokatolícka cirkev (97,64%). K Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania sa hlási 0,18% obyvateľ. Celkovo 20 obyvateľov je bez vierovyznania /vid'. Tabuľka č. A 8/.

Tabuľka č. A 8 – Náboženské zloženie obyvateľov obce Pohranice

Náboženské vyznanie/ cirkev	2014	v %
Rímskokatolícka cirkev	1078	97,64
Gréckokatolícka cirkev	0	0,00
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	2	0,18
Bez vyznania	20	1,81
Nezistené	4	0,36
Spolu	1104	100,00

Zdroj: Štatistický úrad SR, Obec Pohranice

4.1.6 Národnosť

Podľa ukazovateľa národnosti je možné konštatovať, že obec je z tohto hľadiska heterogénnym sídlom. V obci žije 56,25% obyvateľov, ktorí sa hlásia k slovenskej národnosti. K maďarskej národnosti sa hlási 43,30% obyvateľov obce. Ostatné kategórie sú zastúpené minimálne (Zdroj: Štatistický úrad SR, Obec Pohranice). /vid'. Tabuľka č. A 9/.

Tabuľka č. A 9 – Národnostné zloženie obyvateľov obce Pohranice

Národnosť	2014	v %
Slovenská	621	56,25
Maďarska	478	43,30
Rómska	1	0,09
Česká	2	0,18
Nemecká	1	0,09
Ostatné	1	0,09
Spolu	1104	100,00

Zdroj: Štatistický úrad SR, Obec Pohranice

4.1.7 Vzdelanie

Štruktúra vzdelanostnej úrovne je pre vidiecke sídlo typická. 23,73% populácie obce má ukončené základné vzdelanie a 31,88% obyvateľov má ukončené učňovské vzdelanie. To znamená, že 55,62% dospelaj populácie má ukončené základné a učňovské vzdelanie. Strednú školu s maturitou má ukončenú 4,71% obyvateľstva. Vysokoškolské vzdelanie dosiahlo 4,62% z celkového počtu dospelých obyvateľov obce. (Zdroj: Štatistický úrad SR, Obec Pohranice). /vid'. Tabuľka č. A 10/.

Tabuľka č. A 10 – Vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce Pohranice

Vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce	2014	v %
základné	262	23,73
učňovské	352	31,88
stredné s maturitou	52	4,71
vysokoškolské	51	4,62
deti do 16 rokov	168	15,22
ostatní	219	19,84
Spolu	1104	100,00

Zdroj: Štatistický úrad SR, Obec Pohranice

4.1.8 Administratívne kapacity obce

Z hľadiska administratívnych kapacít je obec limitovaná svojou veľkosťou a disponibilnými zdrojmi. Obecný úrad zamestnáva celkovo 18 osôb. Oblasť rozvoja je v kompetencii starostu obce a poslancov obecného zastupiteľstva, ktoré na základe pravidelných zasadnutí smeruje rozvoj obce. Spätnú väzbu poskytujú samotní občania pri pravidelnom osobnom kontakte so starostom, pracovníkmi obecného úradu a s poslancami obecného zastupiteľstva. S ohľadom

na dané kapacity je len pochopiteľné, že obec využíva služby externých spolupracovníkov pri projektovom manažmente náročných projektov rozvoja obce. V prípade menších investícií (časovo, finančne a organizačne) je táto úloha suplovaná starostom obce a pracovníčkami obecného úradu.

4.1.9 Školstvo

V obci sú situované nasledovné školské zariadenia:

1. Základná škola – Pohranice 444:

Základná škola s vyučovacím jazykom slovenským je pre deti prvého stupňa, čiže ročníky od 1-4. Triedy 1-3 a 2-4 sú zlúčené. Školu navštevuje 21 žiakov.

2. Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským – Alapiskola:

Deväťročnú základnú školu s VJM dnes navštevuje tiež 21 detí. Triedy prvého stupňa sú zlúčené, keďže počet detí je 2. Budova školy bola rekonštruovaná.

3. Materská škola Pohranice

Materská škola sa nachádza v jednej budove so slovenskou základnou školou. Jedná sa o zmiešanú triedu s deťmi vo veku od 3-6rokov. Počet detí je 20.

4.1.10 Kultúrny a spoločenský život

Obec realizuje množstvo kultúrno – spoločenských podujatí, ktorými sa snaží spríjemniť obyvateľom obce život. Realizácia a množstvo aktivít je podmienená veľkosťou obce, finančnými možnosťami a ochotou obyvateľov participovať na daných aktivitách.

Tabuľka č. A 11 – Kalendár podujatí v obci

MESIAC	Názov podujatia	organizátor
Február	Detský fašiangový karneval	OcU

Marec	Predveľkonočné tvorivé dielne	OcU, ZoJD,
Apríl	Pálenie Moreny	Folk. Súbor venček
	Stavanie mája,	Folk. Súbor venček
	Deň matiek	OcU, ZoJD,
Máj	Degustácia vín	OcU, vin.spolok
Jún	MDD	OcU, ZoJD, Venček
	Púť - Božie srdce	Cirkev
	Guláš var sa	OcU, ZoJD,
Júl	Futbal medzi ulicami	OcU
August	Nohejbalový turnaj	Ocu
Október	Posedenie s dôchodcami	OcU

Zdroj: Obec Pohranice

4.1.11 Mimovládny sektor

Na území obce je niekoľko mimovládnych organizácií, ktoré svoju činnosť vykonávajú v rámci územia obce i mimo neho. Obec je členom Regionálneho združenia Dolná Nitra o.z. (združenie sídli v obci Golianovo), ktoré vykonáva svoju činnosť na základe prístupu LEADER na území niekoľkých obcí. Prehľad organizácií je uvedený v tabuľke č. A 12.

Tabuľka č. A 12 – Evidencia mimovládnych organizácií

Evidencia mimovládnych organizácií	
P. č.	Názov:
<u>1</u>	Miestna organizácia CSEMADOK Pohranice
<u>2</u>	Detský folklórny súbor Venček Pohranice
<u>3</u>	Jednota dôchodcov Pohranice
<u>4</u>	Miestny futbalový klub Pohranice
<u>5</u>	Vinársky spolok „Vinum de Pogran“ Pohranice
<u>6</u>	Kynologický klub Pohranice
<u>7</u>	Regionálne združenie Dolná Nitra o. z.

8	RZPO – reg združenie podzoborských obcí
---	---

Zdroj: Obec Pohranice

4.1.12 Podnikateľské prostredie

Podnikateľské prostredie je v obci na rozsiahlej úrovni. Primárny sektor je zastúpený len troma subjektmi. Sekundárny a terciárny sektor je znázornený v nasledovnej tabuľke.

Tabuľka č. A 13 – Sekundárny a terciárny sektor obce Pohranice

Podnikateľské subjekty v sekundárnom sektore v obci	
odvetvie	počet
spracovanie potravín a pochutín	1
výroba prípravkov pre poľnohosp. a potravinárstvo	1
stavebníctvo	1
SPOLU	3
Podnikateľské subjekty v terciárnom sektore v obci	
odvetvie	počet
veľkoobchod, maloobchod	4
pohostinstvo	1
cestná doprava	1
elektroinštalačné služby	1
kaderníctvo	1
maliarske práce	1
murárske práce	3
vedenie účtovníctva	1
tesárske práce	2
organizovanie podujatí	1
práca s poľnohospodárskymi mechanizmami	3
autoservis, pneuservis	1
predaj motorových vozidiel	1
reštauračné služby	1
opravárenské služby	2
poštové služby	1
Predaj propán-butánu	1
predaj PHM	1
SPOLU	27

Zdroj: Obec Pohranice

4.1.13 Stavebníctvo, bytová výstavba

Obytná výstavba je sústredená do rodinných domov. Podľa výsledkov sčítania obyvateľov v roku 2011 sa v obci nachádzalo 411 rodinných domov, pričom 320 z nich bolo trvalo obývaných.

Stavebný rozvoj obce je možný jednak v zastavanom území, ako i rozšírením zastavaného územia. Takýmto spôsobom je možné prilákať nových obyvateľov a vytvoriť predpoklad pre celkový rozvoj obce.

Tabuľka č. A 14 – Vlastníctvo domového a bytového fondu

Vlastníctvo domového a bytového fondu			
	<i>RD</i>	<i>BD</i>	<i>SPOLU</i>
Domov spolu	411	0	411
TOB	320	0	320
Vlastníctvo bytové družstvo	0	0	0
Vlastníctvo obec	1	0	1
Vlastníctvo FO	317	0	0
Vlastníctvo PO	0	0	317
Vlastníctvo ostatné	2	0	2
Neobývané	91	0	91
Priemerný vek domu	37	0	37

Zdroj: Obec Pohranice

Obec Pohranice eviduje nasledovné podnikateľské subjekty:

- AGRO-DVOR , spol. s.r.o. Pohranice
- BMC, spol. s.r.o. Zlatomoravecká cesta
- COOP Jednota
- Fepasit, s.r.o. Pohranice č. 190
- CHATEAU Modra, a.s. Modra
- Kameňolomy a štrkopieskovne Zlaté Moravce
- SHR Tibor Kondé Pohranice
- Slovenská pošta
- KARAT MED – všeobecný lekár pre dospelých

- Zubná ambulancia MUDr. Ľubomír Kováč
- Zubná technika – Ludmila Jančovičová
- Detská lekárka – MUDr. Silvia Neumanová
- Mlyn u Anastázie Pohranice
- Mäsiarstvo Gabriel Tóth Pohranice
- Mini potraviny Jarmila Búšová Pohranice
- Priemyselná predajňa Ladislav Pindeš Pohranice
- UNITED INDUSTRIES, a.s. Bratislava

4.1.14 Cestovný ruch

Obec má potenciál aj v oblastiach cestovného ruchu a rozvoja podnikania. Blízkosť Nitry znamená ďalšie historické či kultúrne pamiatky. Obec je súčasťou miestnej akčnej skupiny Dolná Nitra, v čom sa tiež pri dobrom manažmente MAS skrýva potenciál rozvoja.

Obec je známa aj ako vinohradnícka oblasť, kde sa nachádza 220 pivničných domčekov. Obec Pohranice je taktiež súčasťou „Vinnej cesty“ a pravidelne sa zapája do organizovania rôznych podujatí, ktoré sú spojené s ochutnávkou vína.

4.1.15 Ekonomicky aktívne obyvateľstvo a nezamestnanosť

Z hľadiska ekonomickej aktivity obyvateľov obce je podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva v pomere k trvalo bývajúcemu obyvateľstvu na úrovni 70,65 %. Z celkového počtu 780 ekonomicky aktívneho obyvateľstva, je 452 mužského pohlavia a 328 ženského pohlavia. (Zdroj: Štatistický úrad SR, Obec Pohranice).

Tabuľka č. A 15 – Vývoj nezamestnanosti v obci Pohranice

	ROK					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet evidovaných nezamestnaných	26	20	24	29	27	28

Miera nezamestnanosti v %	2,30	1,82	2,20	2,64	2,46	2,53
---------------------------	------	------	------	------	------	------

Zdroj: Štatistický úrad SR, Obec Pohranice

Vzhľadom na ekonomickú aktivitu obyvateľov a počtu nezamestnaných v obci bola miera nezamestnanosti v roku 2014 určená na 2,53%. Vzhľadom na tabuľku A15 je možné konštatovať, že miera nezamestnanosti sa dlhodobo drží pod hranicou 3,00%. / Zdroj: Štatistický úrad SR, Obec Pohranice/.

4.1.16 Technická infraštruktúra

Celková dĺžka cestnej siete 2 kategórie je 4,75km, pričom cesty prvej kategórie sa na území obce nenachádzajú. Obec je plynofikovaná (4,32 km plynovodu) a v obci je uložená kanalizácia a vodovod, obe potrubia v celkovej dĺžke 4,32km. V obci je zavedený separovaný zber odpadu a TKO.

Infraštruktúra je podmieňujúcim faktorom ekonomického a sociálneho rozvoja regiónov. Technická infraštruktúra je rozvojovým faktorom bezprostredne ovplyvňujúcim alokáciu firiem, ich výkonnosť a efekty. Je rovnako dôležitá aj pre kvalitu života obyvateľov. Úroveň a stav technickej infraštruktúry je vyjadrením a odzrkadlením civilizačnej úrovne spoločnosti. Služí firmám a obyvateľstvu. Prostredníctvom technickej infraštruktúry dochádza k prepojeniu medzi výrobcom a spotrebiteľom, približuje prácu i služby obyvateľstvu. Jej dostatok stimuluje rozvoj služieb a nových výrob. Preto jednou zo základných podmienok vstupu kapitálu do priestoru je rozvinutá a komplexne vybudovaná infraštruktúra.

4.2 Analýza vonkajšieho prostredia

Vonkajšie prostredie je určované Európskou úniou a legislatívou Slovenskej republiky. V danej oblasti je relevantný najmä Národný plán reforiem Slovenskej republiky platný pre

roky 2014 a 2015. Jedná sa o opatrenia, ktorým sa vláda zaviazala plniť v nasledujúcom období:

Konsolidačné opatrenia 2015-2017:

- Zachovanie výnosu a zvýšenie úspešnosti DPH.
- Registračné pokladnice pre lekárov a iné profesie.
- Zrážková daň na finančných a nefinančných benefitov od farmaceutických spol. pre lekárov.
- Ročné zúčtovanie Sociálnej poisťovne.
- Úspory na mzdách (ESO).
- Úspory na medzispotrebe (ESO).

Efektívnosť verejných výdavkov:

- Transformácia a zlučovanie podriadených organizácií kapitol štátneho rozpočtu v rámci ESO.
- Zlepšenie finančného riadenia a hospodárenia poskytovateľov zdravotnej starostlivosti.
- Vyrovnané hospodárenie fakultných a univerzitných nemocníc.
- Implementácia prvej fázy e-health eSO1.
- Výdavkové priority - zvýšenie miezd učiteľom, zamestnancom úradov práce, kapacít materských škôl.
- Výstavba diaľnic.

Boj proti daňovým podvodom a analytické kapacity:

- Tretia etapa akčného plánu formou opatrení na zlepšenie výberu daní: najmä centralizácia informácií z mýtného systému, registra motorových vozidiel a obyvateľstva, prístup k informáciám o účtoch prešetrovaných osôb a firiem.
- Zavedenie insolvenčného registra, registra diskvalifikovaných osôb a ratingu daňových subjektov. Okrem toho sa zriadia špecializované senáty na krajských súdoch so zameraním na daňovú oblasť.

- Posilnenie analytických kapacít a vybudovanie analytickej jednotky na Finančnej správe SR.
- Zverejňovanie platenia DPPO.

Služby zamestnanosti, dlhodobá nezamestnanosť:

- Prioritizovanie poradenských a individualizovaných verejných služieb zamestnanosti vrátane zvýšenia ich administratívnych kapacít s cieľom zlepšenia prístupu k zamestnaniu pre dlhodobo nezamestnané osoby, pracovníkov s nízkou kvalifikáciou, starších ľudí a žien
- Poskytovanie kariérneho poradenstva pre dospelých na zlepšenie uplatniteľnosti na trhu práce
- Centralizácia databázy uchádzačov o zamestnanie a poberateľov sociálnych dávok, kompletizácia a prepojenie s relevantnými inštitúciami
- Analýza čistej účinnosti a efektívnosti výdavkov jednotlivých opatrení aktívnej politiky trhu práce
- Posilnenie finančných motivácií zamestnať sa - súbeh dávky v hmotnej núdzi a mzdy.

Predškolské zariadenia:

- Budovanie nových zariadení služieb starostlivosti o dieťa.
- Rozšírenie kapacít materských škôl, rozšírenie existujúcich foriem výchovy a vzdelávania o prípravné triedy materskej školy a zvýšenie časovej dotácie pre predškolské vzdelávanie.

Nezamestnanosť mladých:

- Prijatie systému záruk pre mladých ľudí do 29 rokov.
- Identifikácia sektorovej potreby zručností na trhu práce a dopytu po kvalifikovanej pracovnej sile prostredníctvom Národnej sústavy povolání (NSP)

Odborné vzdelávanie a postavenie učiteľov:

- Zvyšovanie miezd učiteľov.
- Lepšie zapojenie zamestnávateľov a zamestnávateľských zväzov do systému odborného vzdelávania a prípravy, podpora odbornej praxe žiakov vykonávanej priamo v podnikoch a zmeny v normatívnom financovaní odborného regionálneho školstva s cieľom posilniť kvalitu odborného vzdelávania.

Marginalizované rómske komunity:

- Zvyšovanie počtu asistentov učiteľov.
- Vydávanie učebníc a učebných textov v slovenskom a v rómskom jazyku.

Výskum a vývoj:

- Opatrenia z Akčného plánu stratégie RIS3.

Transparentnosť regulácie sieťových odvetví:

- Hodnotenie potreby ďalšej regulácie.
- Zverejňovanie analýzy ku všetkým zásadnejším zmenám politík regulačného obdobia.
- Vybudovanie dátového centra na webovom sídle URSO.

Prepájanie sústav a sietí:

- Prepojenie plynárenských sietí s Poľskom a Maďarskom.
- Prepojenie elektrizačných sústav s Maďarskom.

Energetická efektívnosť v podnikoch:

- Podpora energetických auditov pre malé a stredné firmy.
- Implementácia smernice o energetickej efektívnosti.

Verejná služba:

- Reforma štátnej služby.
- Model prevádzky Integrovaných oblužných miest.
- Grantový program pre posilnenie analytických kapacít vo VS.
- ESO - Efektívna, spoľahlivá a otvorená štátna správa.

Justícia:

- Skrátenie dĺžky súdneho konania
- Elektronický súdny spis
- Zavedenie elektronickej Zbierky zákonov SR

Zdroj: Národný program reforiem Slovenskej republiky 2014, strana 24 a 25

Prenos vyššie uvedených návrhov do vonkajšieho prostredia na úrovni samosprávy je uvedený v STEEP analýze.

Formulár č. A 16 - STEEP analýza

Sociálna oblasť	Technologická oblasť	Ekonomická oblasť
Demografické zmeny obyvateľstva	Využívanie IKT pre komunikáciu s obyvateľstvom	Využívanie štrukturálnych fondov EÚ pre spolufinancovanie projektov
Absencia adekvátneho prepojenia vzdelávacieho systému s potrebami trhu práce	Zlepšovanie kvality poskytovaných služieb verejnosti	Daňové zaťaženie
Nárast kriminality, chudoby, MKR	Rast úrovne výskumu a vývoja, inovácie	Nové trhy a investičné príležitosti pre zamestnávateľov a podnikateľov
	Zavádzanie inovatívnych technológií u kľúčových zamestnávateľov v regióne	Dobudovanie cestnej infraštruktúry
Ekologická oblasť	Politická oblasť	Oblasť hodnôt

Objavenie doposiaľ neidentifikovaných ekologických zdrojov znečistenia	Pripravenosť Vlády SR na čerpanie finančných prostriedkov alokovaných v štrukturálnych fondoch EÚ	Zmena postojov obyvateľstva a ich zapájanie do rozvojových aktivít
Zhoršenie kvality podzemných zdrojov vody a nedostatok kvalitnej pitnej vody	Podpora Vlády SR v oblasti podnikateľského prostredia, inovácií, výskumu a vývoja, cestovného ruchu	Rasizmus, xenofóbia a kriminalita
Zhoršujúca sa kvalita ovzdušia vplyvom znečistenia	Proces verejného obstarávania a s ním spojená legislatíva	
	VÚC Nitra podporujúca miestny rozvoj	

Zdroj: vlastné spracovanie

Súčasťou analýzy vonkajšie a vnútorného prostredia bolo i Ex-post hodnotenie - stav projektovej pripravenosti investícií k termínu vypracovania PHSR. Účelom tabuľky - Ex-post hodnotenie – stav projektovej pripravenosti investícií k termínu vypracovania nového PHSR je analyzovať súčasný stav pripravenosti investičných zámerov a možností ich financovania z rôznych zdrojov vrátane hodnotenia ich príspevku k rastu alebo rozvoju územia, tvorbe nových pracovných miest a k zlepšeniu kvality života obyvateľov. Tabuľka je zároveň východiskom pre vytvorenie tabuliek P1 a F6.

4.3 SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Environmentálna oblasť <ul style="list-style-type: none"> • poľnohospodárska povaha krajiny • pokojné vidiecke prostredie • bezprostredný styk s prírodou • obec situovaná v blízkosti Tribečského pohoria s vrchmi Zobor a Žibrica • potok Kadáň • obec sa nachádza v blízkosti mesta Nitra • fungujúci systém separovaného zberu 	Environmentálna oblasť <ul style="list-style-type: none"> • v obci sa nachádzajú divoké skládky odpadu • povedomie občanov o ochrane životného prostredia na nízkej úrovni Sociálna oblasť <ul style="list-style-type: none"> • klesajúci trend celkového prírastku

<p>odpadu</p> <ul style="list-style-type: none">• verejná kanalizácia a ČOV prevádzkovaná obcou• verejný vodovod• obec je plne plynofikovaná <p>Sociálna oblasť</p> <ul style="list-style-type: none">• početné mimovládne subjekty a spolky venujúce sa športovej, spoločenskej a kultúrnej činnosti• kontinuálny nárast počtu obyvateľov• kladné hodnoty migračného salda• bohatý kultúrny, spoločenský a športový život v obci poskytujúci vyžitie pre všetky vekové kategórie občanov počas celého roka• funkčná materská škola a základné školy, ktoré sa zapájajú i do kultúrneho, spoločenského a športového diania v obci• ambulancia pre deti a dorast• lekáreň a zubná technika• angažovanie obce v rámci činnosti RZPO, ZRZ Mochovce a RZ Dolná Nitra• implementácia prístupu LEADER na území obce• blízkosť mesta Nitra predstavuje dostupnosť doplnkových služieb a kultúrnych podujatí• realizácia rozvojového projektu zameraného na rekonštrukciu kultúrneho domu• výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií, zastávok,• kamerový systém a merač rýchlosti• historické objekty• realizovaná bytová výstavba (24 bytov) <p>Hospodárka oblasť</p>	<ul style="list-style-type: none">• slabšia angažovanosť obyvateľstva do diania v obci i napriek množstvu podujatí organizovaných počas roka <p>Hospodárka oblasť</p> <ul style="list-style-type: none">• chýbajúce pracovné príležitosti v niektorých odvetviach hospodárstva• chýbajúce chodníky v niektorých častiach obce a zlý technický stav miestnych komunikácií• absencia dostatočného množstva kvalitných ubytovacích a stravovacích kapacít• nedostatočné autobusové spojenie počas víkendov
--	---

<ul style="list-style-type: none"> • silná a rôznorodá podnikateľská základňa • výhodná dopravná poloha - osobná, nákladná doprava • schválená ÚPD obce • webová stránka obce s pravidelnou aktualizáciou • výhodná geografická poloha vzhľadom na mesto Nitra • realizácia rozvojových projektov financovaných zo zdrojov ŠR a EÚ • nízka miera nezamestnanosti • obec poskytuje priestory pre podnikateľskú činnosť v rámci svojho územia • členstvo v RZ Dolná Nitra 	
--	--

PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<p>Environmentálna oblasť</p> <ul style="list-style-type: none"> • poloha obce vzhľadom na blízkosť krajského mesta Nitra • podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie a energetickej efektívnosti zo strany štátu a EÚ • rozvoj ekologického poľnohospodárstva • zvyšovanie kompetencií samosprávy • zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov obce <p>Sociálna oblasť</p> <ul style="list-style-type: none"> • podpora participácie obyvateľov na veciach verejných • využitie programov EÚ na zvýšenie sociálneho rozvoja, vzdelanostnej a kultúrnej úrovne • ďalšie napredovanie prístupu LEADER v rámci regiónu a cezhraničnej 	<ul style="list-style-type: none"> • presun kompetencií na samosprávy bez adekvátneho presunu finančných prostriedkov • zvyšovanie administratívnej záťaže vo verejnej správe • zachytávanie investícií mestom Nitra • nezáujem zahraničných investorov o podnikanie v území • chýbajúce finančné prostriedky na financovanie aktivít regiónu (spolufinancovanie, refundácia a iné systémy financovania rozvojových projektov) • nevytvorenie bytových príležitostí a podporného systému financovania bývania pre mladé rodiny • útlm poľnohospodárstva

<p>spolupráce</p> <ul style="list-style-type: none">• pozdvihnutie kultúrno-spoločenského a športového života realizáciou spoločných regionálnych aktivít za súčinnosti okolitých obcí a obcí združených v RZ Dolná Nitra, RZPO a ZRZ Mochovce <p>Hospodárska oblasť</p> <ul style="list-style-type: none">• postupné zavádzanie regionálneho značenia produktov na nitrianskom vidieku – tvorba regionálnej značky a systému kvality• využívanie propagácie mikroregiónu prostredníctvom iniciatívy LEADER• odstraňovanie administratívnych bariér podnikania a zlepšovanie podnikateľského prostredia• posilnenie obslužnej funkcie obce vo vzťahu k mestu – obec ako zázemie• využitie schém pomoci EÚ• podpora malého a stredného podnikania	
--	--

Zdroj: vlastné spracovanie

4 Zhodnotenie hlavných disparít a faktorov rozvoja

Hlavné disparity rozvoja obce Pohranice:

- nedostatočné využitie potenciálu pre vidiecky cestovný ruch,
- absencia služieb cestovného ruchu,
- nepriaznivý demografický vývoj.
- zlý technický stav infraštruktúry (vodovod, komunikácie, rozhlas a pod.).

Hlavné faktory rozvoja obce Pohranice:

- využitie potenciálu regionálnych producentov a regionálnych produktov, v spolupráci s RZ Dolná Nitra, o.z.,
- pokračovanie v urbanistickej obnove obce
- udržiavanie historického charakteru centra
- trvalo udržateľný rast s plne ekologickou infraštruktúrou
- využitie potenciálu IBV

Formulár č. A 14 - Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík (rozvoja územia)

Druh rizika	Objekt rizika	Zdroj rizika	Nežiaduce dôsledky	Pravdepodobnosť
Technické	Územie	Priemyselné havárie	Znečistenie životného prostredia	Nízka
Ekologické	Územie	Objavenie doposiaľ neidentifikovaných ekologických zdrojov znečistenia	Nadmerné ekologické znečistenie	Nízka
Sociálne	Územie	Neúmerné zvyšovanie počtu sociálne neprispôsobivých obyvateľov a MRK	Rastúca kriminalita	Nízka
Ekonomické	Územie	Financovanie z komplementárnych zdrojov financovania	Nerealizovanie rozvojových projektov	Stredná

Zdroj: vlastné spracovanie

Strategická časť

Strategická časť PHSR nadväzuje na analytickú časť. Záver analytickej časti obsahuje definovanie hlavných disparít, základných rozvojových faktorov a SWOT analýzu. Strategická časť obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jeho vnútorných špecifík a určí hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia. Strategická časť obsahuje:

- víziu územia,
- návrh stratégie,
- výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách - oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna).

5.1 Vízia rozvoja územia

Pri stanovení vízie rozvoja územia obce Pohranice bolo nutné prihliadať na fakt, že sa vzťahuje k dlhodobému horizontu 10 až 15 rokov. Vízia by mala byť v súlade s Národnou stratégiou regionálneho rozvoja SR a Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja 2012 – 2018.

Vízie a ciele národnej stratégie sa vzťahujú na obdobie do roku 2030. Ťažiskom dokumentu sú rozvojové priority štátu pre programové obdobie 2014- 2020, ktoré majú viesť k splneniu vytýčených významných národných cieľov.

V komparácii s ostatnými členskými štátmi EÚ, dosiahla SR za posledné viac ako dve dekády, dynamického hospodárskeho a sociálneho vývoja významný spoločenský pokrok. Postupnou realizáciou rozvojových projektov, podporných programov, vrátane štrukturálnych reforiem a systémových zmien, dochádzalo k modernizácii a modifikácii odvetvovosektorovej štruktúry hospodárstva, ako i konvergencii SR k ekonomicky vyspelým štátom. Vízia regionálneho rozvoja predstavuje stav, ku ktorému má Slovensko za niekoľko rokov dospieť - vymedzuje rámec pre definovanie strategických cieľov a priorít na obdobie 2014 až 2020 s

výhľadom do roku 2030, ako aj postupy na ich dosiahnutie. Vízia regionálneho rozvoja Slovenska je definovaná takto: **„Slovensko sa má stať krajinou s vysokou kvalitou života všetkých občanov. Každý región bude využívať svoje danosti v prospech svojho udržateľného hospodárskeho, sociálneho, environmentálneho a územného rozvoja, a tým aj Slovenskej republiky, ako vyspelého, hospodársky, politicky a sociálne súdržného členského štátu Európskej únie.“** (Zdroj: Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, strana 34).

Počas realizácie aktualizovanej Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR bude pri plánovacích procesoch uplatňovaný integrovaný prístup orientovaný smerom k udržateľnému sociálnemu, ekonomickému, environmentálnemu a územnému rozvoju regiónov. Očakáva sa, že regióny budú schopné efektívne využívať svoj vnútorný potenciál ako svoju konkurenčnú výhodu s cieľom zvyšovať kvalitu života obyvateľov a v rámci jednotlivých regiónov budú znižované vnútroregionálne rozdiely.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja 2012 – 2018. Rozvojová vízia nitrianskeho samosprávneho kraja: **„Nitriansky kraj bude dynamicky sa rozvíjajúci región využívajúci exogénne aj endogénne rozvojové zdroje. Hospodárstvo bude založené na moderných technológiách produkujúcich výrobky s vysokou pridanou hodnotou. Moderné a efektívne multifunkčné poľnohospodárstvo produkujúce dostatok kvalitných potravín, poskytujúce atraktívne pracovné príležitosti pre vidiecke obyvateľstvo, bude spolu s cestovným ruchom osou integrovaného rozvoja vidieckeho priestoru. Východiskom pre dosiahnutie týchto cieľov bude kvalitný integrovaný systém vzdelávania, poskytujúci občanom lepšie možnosti realizácie v profesijnom aj osobnom živote. Rastúca kvalita života bude sprevádzaná udržateľným rozvojom kvality zložiek životného prostredia a krajiny.“** (Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja 2012 – 2018, strana 108).

Obec Pohranice stanovila vo svojom PHSR na roky 2014-2020 svoju strategickú víziu nasledovne: **Obec Pohranice chce využívať svoj vnútorný potenciál k tomu, aby vytvorila**

pre svojich občanov priestor pre pokojné a kvalitné bývanie v čistom a zdravom prostredí, s dobudovanou miestnou a sociálnou infraštruktúrou a miestom vytvárajúcim dostatok pracovných príležitostí pre rozvoj podnikania na svojom území.

5.2 Strategický cieľ

Pre naplnenie uvedenej vízie obce obec stanovila tri prioritné oblasti svojho rozvoja počas rokov 2014 – 2020. Jedná sa o tieto oblasti:

1. hospodárska oblasť,
2. sociálna oblasť,
3. environmentálna oblasť.

V týchto prioritných oblastiach rozvoja si obec stanovila strategické ciele a navrhla opatrenia, ktorými tieto strategické ciele dosiahne.

Formulár č. S 1 - Plánovací formulár – Vízia, strategický cieľ

Vízia
Obec Pohranice chce využívať svoj vnútorný potenciál k tomu, aby vytvorila pre svojich občanov priestor pre pokojné a kvalitné bývanie v čistom a zdravom prostredí, s dobudovanou miestnou a sociálnou infraštruktúrou a miestom vytvárajúcim dostatok pracovných príležitostí pre rozvoj podnikania na svojom území.
Strategický cieľ
Vytvoriť podmienky pre zvýšenie kvality života obyvateľov obce, pre zvýšenie jej konkurencieschopnosti a ekonomickej výkonnosti s trvale udržateľným rozvojom a rešpektovaním strategických cieľov VÚC

Zdroj: vlastné spracovanie

Formulár č. S 2 - Tabuľka strategických cieľov a opatrení (ciele a opatrenia)

Vízia		
Prioritná oblasť - Hospodárska	Prioritná oblasť - Sociálna	Prioritná oblasť - Environmentálna
ciele Technická infraštruktúra Cestovný ruch	ciele Školstvo, história a šport Bývanie Obecné budovy	ciele Odpadové a vodné hospodárstvo
Opatrenie 1.1 Zlepšenie obecnej infraštruktúry Opatrenie 1.2 Podpora cestovného ruchu	Opatrenie 2.1 Podpora aktivít v oblasti školstva, histórie a športu Opatrenie 2.2 Vytváranie podmienok pre bývanie Opatrenie 2.3 Rekonštrukcia a modernizácia obecných budov	Opatrenie 3.1 Podpora v oblasti odpadového a vodného hospodárstva

Zdroj: vlastné spracovanie

Programová časť

Programová časť PHSR nadväzuje na strategickú časť a obsahuje opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám. Zmyslom programovej časti je jej príspevok k splneniu stanoveného strategického cieľa: *Vytvoriť podmienky pre zvýšenie kvality života obyvateľov obce, pre zvýšenie jej konkurencieschopnosti a ekonomickej výkonnosti s trvale udržateľným rozvojom a rešpektovaním strategických cieľov VÚC.*

Metodika tvorby PHSR udáva nasledovný postup:

- Pracovná skupina špecifikovala opatrenia, navrhla k nim aktivity a stanovila poradie dôležitosti opatrení a aktivít, projektov vrátane merateľných ukazovateľov výsledku a dopadu. (Formulár č. P 1 - Tabuľka opatrení, aktivít a projektov podľa oblastí, Formulár č. P 2 - Tabuľka ukazovateľov výsledkov, dopadov).
- Riadiaci tím vypracoval sumárny návrh aktivít a projektov ako východisko pre Akčný plán.
- Riadiaci tím stanovil termíny realizácie aktivít, projektov (roky) a odhad ich financovania (výška a zdroje financovania).
- Riadiaci tím zabezpečil vypracovanie formulárov pre prípravu navrhnutých projektov (Formulár P 3 - Formulár pre prípravu projektu).

6.1 Opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým prioritám

Formulár P1 – Tabuľka opatrení, projektov a priorít podľa oblastí

Prioritná oblasť PO 01 Hospodárska oblasť

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Prioritná oblasť/oblasť
Opatrenie 1.1 Zlepšenie obecnej infraštruktúry	Projekt 1.1.1 Rekonštrukcia a budovanie miestnych ciest a chodníkov	Hospodárska – základná infraštruktúra
	Projekt 1.1.2 Rekonštrukcia miestneho rozhlasu	Hospodárska – technická infraštruktúra

Opatrenie 1.2 Podpora cestovného ruchu	Projekt 1.2.1 Cykloturistická trasa naprieč územím MAS Dolná Nitra	Hospodárska – cestovný ruch
--	--	-----------------------------

Zdroj: vlastné spracovanie

Prioritná oblasť PO 02 Sociálna oblasť

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Prioritná oblasť/oblasť
Opatrenie 2.1 Podpora aktivít v oblasti školstva, histórie a športu	Projekt 2.1.1 Zníženie energetickej náročnosti budov ZŠ a MŠ a zväčšenie kapacity zariadenia	Sociálna – školstvo
	Projekt 2.1.2 Revitalizácia historických budov	Sociálna – história
	Projekt 2.1.3 Vybudovanie viacúčelového ihriska	Sociálna – šport
Opatrenie 2.2 Vytváranie podmienok pre bývanie	Projekt 2.2.1 Nájomné byty	Sociálna – bývanie
	Projekt 2.2.2 Podpora IBV**	Sociálna – bývanie
Opatrenie 2.3 Rekonštrukcia a modernizácia obecných budov	Projekt 2.3.1 Rekonštrukcia kultúrneho domu	Sociálna – obecné budovy
	Projekt 2.3.2 Rekonštrukcia obecného úradu	Sociálna - obecné budovy

**akákoľvek realizácia je podmienená presunom vlastníckych vzťahov na obec

Zdroj: vlastné spracovanie

Prioritná oblasť PO 02 Environmentálna oblasť

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Prioritná oblasť/oblasť
Opatrenie 3.1 Podpora v oblasti vodného hospodárstva	Projekt 3.1.1 Rekonštrukcia vodovodu	Environmentálna – vodné hospodárstvo
	Projekt 3.1.2 Dobudovanie a modernizácia ČOV	Environmentálna – vodné hospodárstvo

Zdroj: vlastné spracovanie

Súhrn všetkých projektov sa uvádza vo formulári P3a a z pohľadu finančných zdrojov majú uvedené údaje súvislosť vo formulároch F6 a F3.

6.2 Súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov

Súčasťou programovej časti je aj stanovenie ukazovateľov pre hodnotenie PHSR. Ukazovatele výsledkov a dopadov pre PHSR obce sú spracované v prehľade vo formulári P2 (príloha PHSR).

Ukazovatele sú rozdelené do troch kategórií:

- ukazovatele výstupu - práce, tovary a služby, ktoré boli financované počas realizácie aktivít projektu vyjadrené z finančného a vecného hľadiska,
- ukazovatele výsledku - okamžitý efekt realizácie aktivít projektu, ktorý je k dispozícii pre cieľovú skupinu alebo sa jedná o služby poskytnuté cieľovej skupine,
- ukazovatele dopadu - dlhodobý efekt vplyvu na danú prioritnú oblasť alebo cieľovú skupinu, ktorý však realizátor projektu nemôže ovplyvniť.

Pre oblasť hodnotenia dopadov pre PHSR obce boli ako východiskové hodnoty dopadových ukazovateľov stanovené dopadové ukazovatele na nulovej úrovni a hodnotenie dopadov sa uskutočňuje k roku 2020.

Formulár P2 Tabuľka ukazovateľov výstupov, výsledkov, dopadov

Typ ukazovateľa	Názov ukazovateľa	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota / Rok	
					Rok 2015	2017	2020
PRIORITNÁ OBLASŤ – Hospodárska							
Projekt 1.1.1 Rekonštrukcia a budovanie miestnych ciest a chodníkov							
Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	600 000	600 000
	Výsledok	Zrekonštruované a vybudované chodníky a cesty	OcÚ	m	0	2 200	2 200
	Dopad	Zrealizované projekty technickej infraštruktúry	Štatistika	počet	0	1	1
Projekt 1.1.2 Rekonštrukcia miestneho rozhlasu							

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Pohranice na roky 2014-2020

Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	0	50 000
	Výsledok	Vymenené technológia bezdrôtového rozhlasu – inštalované reproduktory	OcÚ	Kus	0	0	15
	Dopad	Zrealizované projekty technickej infraštruktúry	Štatistika	počet	0	0	1
Projekt 1.2.1 Cykloturistická trasa naprieč územím MAS Dolná Nitra							
Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	25 000	25 000
	Výsledok	Vybudovaná cykloturistická trasa	OcÚ	Trasa	0	1	1
	Dopad	Zrealizované projekty podporujúce cestovný ruch	Štatistika	počet	0	1	1
PRIORITNÁ OBLASŤ – Sociálna							
Projekt 2.1.1 Zníženie energetickej náročnosti budov ZŠ a MŠ							
Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	250 000	250 000
	Výsledok	Úspora prevádzkových nákladov	OcÚ	%	0	25	50
	Dopad	Zrealizované projekty podporujúce skvalitnenie vyučovacieho procesu	Štatistika	Počet	0	1	2
Projekt 2.1.2 Revitalizácia historických budov							
Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	200 000	200 000
	Výsledok	Zrekonštruované budovy	OcÚ	Kus	0	2	2
	Dopad	Zrealizované projekty prispievajúce k zachovaniu historického dedičstva	Štatistika	Počet	0	2	2
Projekt 2.1.3 Vybudovanie viacúčelového ihriska							

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Pohranice na roky 2014-2020

Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu	OcÚ	EUR	0	80 000	80 000
	Výsledok	Vybudovanie športového areálu	OcÚ	kus	0	1	1
	Dopad	Zrealizované projekty pre zlepšenie podmienok trávenia voľného času	Štatistika	počet	0	1	1
Projekt 2.2.1 Nájomné byty							
Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na zrealizované stavebné práce	OcÚ	EUR	0	380 000	380 000
	Výsledok	Skolaudované bytové domy	OcÚ	kus	0	9	9
	Dopad	Zrealizované projekty v oblasti bytovej výstavby	Databáza RegDat	počet	0	1	1
Projekt 2.2.2 Podpora IBV**							
Projekt 2.3.1 Rekonštrukcia kultúrneho domu							
Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na zrealizované stavebné práce	OcÚ	EUR	0	0	197 000
	Výsledok	Rekonštruovaná budova	OcÚ	Kus	0	0	1
	Dopad	Zrealizované projekty v sociálnej oblasti	Štatistika	Počet	0	0	1
Projekt 2.3.2 Rekonštrukcia obecného úradu							
Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na zrealizované stavebné práce	OcÚ	EUR	0	0	578 000
	Výsledok	Rekonštruovaná budova	OcÚ	Kus	0	0	1
	Dopad	Zrealizované projekty v sociálnej oblasti	Štatistika	Počet	0	0	1
PRIORITNÁ OBLASŤ – Environmentálna							

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Pohranice na roky 2014-2020

Projekt 3.1.1 Rekonštrukcia vodovodu							
Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na zrealizované stavebné práce	OcÚ	EUR	0	100 000	100 000
	Výsledok	Dĺžka rekonštruovanej trasy vodovodu	OcÚ	m	0	1 000	1 000
	Dopad	Zrealizované projekty v oblasti vodného hospodárstva	Databáza RegDat	počet	0	1	1
Projekt 3.1.2 Dobudovanie a modernizácia ČOV							
Hlavné ukazovatele: -výstupu -výsledku -dopadu	Výstup	Náklady na zrealizované stavebné práce	OcÚ	EUR	0	0	357 000
	Výsledok	Rekonštruované zariadenie ČOV	OcÚ	kus	0	0	1
	Dopad	Zrealizované projekty v oblasti vodného hospodárstva	Databáza RegDat	počet	0	0	1

****akákoľvek realizácia je podmienená presunom vlastníckych vzťahov na obec**

Zdroj: vlastné spracovanie

7 Realizačná časť

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce s formou akčných plánov. Realizačná časť obsahuje:

- východiská,
- popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHSR,
- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia,
- stručný popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým cieľovým skupinám,
- popis systému monitorovania a hodnotenia plnenia PHSR,
- akčný plán s výhľadom na roky 2015-2016.

7.1 Východiská a popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii

Obecný úrad má v oblasti prípravy a realizácie programu rozvoja dostatočné skúsenosti na programovej aj projektovej úrovni: z prípravy, realizácie a hodnotenia programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (2007-2013), z prípravy a realizácie projektov financovaných zo štrukturálnych fondov v Programovom období 2007-2013, z prípravy a realizácie projektu výstavby nájomných bytov financovaných zo Štátneho fondu rozvoja bývania a iných zdrojov.

Pri realizácii PHSR vystupujú ako partneri obyvatelia obce, ktorí boli prizvaní a zúčastnili sa verejných stretnutí, kde definovali svoje požiadavky, spolupracovali pri definovaní silných a slabých stránok svojej obce. Následne aktívne pristupovali k prerokovaniu finálneho návrhu PHSR obce. V rámci prípravy dokumentu bol vypracovaný i dotazník, ktorý bol distribuovaný obcou do domácností. Vzhľadom na nízku návratnosť a malú výpovednú hodnotu, pristúpila obec k verejným stretnutiam s občanmi/podnikateľmi a záujmovými skupinami. Rovnako tak

poslanci a zamestnanci OcÚ boli prizvaní ku konzultácii jednotlivých častí strategického dokumentu.

7.2 Popis postupov organizačného a inštitucionálneho zabezpečenia realizácie PHSR

Realizácia PHSR obce je činnosťou samosprávy obce a obec ju vykonáva prostredníctvom svojich orgánov (obecné zastupiteľstvo, starosta). Samospráva jedenkrát ročne získa a spracuje pripomienky poslancov, OcÚ, partnerov a verejnosti, do leta v čase začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok. Táto činnosť naplánovaná do termínu september príslušného roku, kedy bude predložené hodnotenie PHSR za predchádzajúci rok, aj jeho prípadná aktualizácia.

Vo vzťahu k realizácii PHSR obecné zastupiteľstvo berie na vedomie návrh strategickej časti dokumentu, schvaľuje celý dokument PHSR a každoročne schvaľuje vyhodnotenie jeho plnenia. Obecné zastupiteľstvo taktiež schvaľuje spolufinancovanie projektov. Obecné zastupiteľstvo schvaľuje každoročne hodnotiace a monitorovacie správy, rozhoduje o prípadných zmenách a aktualizácii programu.

Najvyšším výkonným orgánom obce a jeho predstaviteľom je starosta. Rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nespádajú do právomocí a kompetencií obecného zastupiteľstva. Starosta sa spolupodieľal na príprave dokumentu, riadil proces realizácie, podpisuje schválenie celého dokumentu, vykonáva uznesenia a zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám (radiace orgány príslušných operačných programov, dodávatelia, kontrolné skupiny projektov a i.).

Inštitucionálnu a administratívnu stránku zabezpečuje obecný úrad. Vzhľadom na personálne poddimenzovanie obecnej samosprávy, bude obecný úrad (v prípade nutnosti a zváženia možností) spolupracovať s externými konzultačnými spoločnosťami.

7.3 Stručný popis komunikačnej stratégie

Rôzne formy komunikácie budú súčasťou každého z pripravovaných a realizovaných projektov PHSR v rámci povinnej i nep povinnej činnosti informovania a publicity (pri projektoch financovaných z EŠIF a dotačných titulov) alebo v rámci komunikácie zainteresovaných cieľových skupín pri príprave a realizácii jednotlivých projektov.

Vzhľadom na charakter obce, prebieha komunikácia osobným stykom s predstaviteľmi/zamestnancami obce, alebo priamou účasťou na zasadnutiach obecného zastupiteľstva.

Dôležitým nástrojom komunikácie je pre obec webová stránka, ďalej informačná tabuľa, rozhlas a noviny. Komunikácia s obyvateľmi prebieha neustále až do ukončenia platnosti PHSR.

Ďalším nástrojom komunikácie sú i rokovania v rámci obecného zastupiteľstva, kde materiál na rokovanie pripravuje starosta obce v súčinnosti so zamestnancami obce. Rovnako tak hlavný kontrolór, vychádzajúc z definície jeho funkcie, môže dať stanovisko k prerokovanému materiálu.

7.4 Systém monitorovania a hodnotenia

Proces monitorovania PHSR sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania PHSR až do ukončenia jeho platnosti. Vstupnými údajmi pre monitorovanie sú uvedené vo Formulári P2 – ukazovatele výstupu, výsledku a dopadu projektu. Výstupom monitorovania je monitorovacia správa za príslušný rok schválená v OcÚ, resp. monitorovacia správa schválená riadiacim orgánom v systéme ITMS alebo podobnom. Za prípravu monitorovacej správy zodpovedá príslušný garant podľa povahy projektu. Jednať sa pritom môže o starostu obce, hlavného kontrolóra obce, poslancov, resp. inú poverenú osobu.

Cieľom monitorovania je získavanie informácií o reálnom plnení opatrení, o prípadnom negatívnom vývoji, spôsobe realizácie, definovanie a prijatie nápravných opatrení.

Samospráva jedenkrát ročne získa a spracuje pripomienky partnerov, OcÚ, poslancov a verejnosti, do leta v čase začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok. Táto činnosť je naplánovaná do termínu príslušného roku, kedy bude predložené hodnotenie PHSR za predchádzajúci rok, jeho prípadná aktualizácia, hodnotenie ukazovateľov vrátane korekcií v rámci pravidelného každoročného hodnotenia. V prípade nutnosti korekcií mimo stanovené termíny vykoná korekciu starosta obce. Celkový plán hodnotenia je spracovaný vo Formulári R5.

Formulár č. R 5 - Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHSR na programové obdobie 2014 - 2020		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	najskôr v roku 2017	podľa rozhodnutia obce a vzniknutej spoločenskej potreby
Tematické hodnotenie časti PHSR	2016	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	Nerozhoduje	pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov
		Pri návrhu na revíziu PHSR
Hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti	2016-2020	Na základe rozhodnutia starostu, podnetu poslancov každoročne do 31.mája

Zdroj: vlastné spracovanie

7.5 Akčný plán na obdobie dvoch rokov

Súčasťou realizačnej časti PHSR je aj akčný plán spracovaný na obdobie dvoch rokov, v prípade PHSR obec sú to roky 2015-2016 (Formulár č. R6). Akčný plán je spracovaný podľa troch prioritných oblastí a obsahuje projekty s plánom realizácie na roky 2015 a 2016.

Akčný plán pre prioritnú oblasť PO 01 Hospodárska oblasť 2015-2016

Formulár č. R 6 – Akčný plán na roky 2015 - 2016

Akčný plán pre oblasť PO 01 Hospodárska oblasť			
Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie
Opatrenie 1.1			
Projekt 1.1.1 Rekonštrukcia a budovanie miestnych ciest a chodníkov	2016	Obec	N/A

Zdroj: vlastné spracovanie

Akčný plán pre prioritnú oblasť PO 01 Sociálna oblasť 2015-2016

Formulár č. R 6 – Akčný plán na roky 2015 - 2016

Akčný plán pre oblasť PO 02 Sociálna oblasť			
Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie
Opatrenie 2.1			
Projekt 2.1.1 Zníženie energetickej náročnosti budov ZŠ a MŠ	2016	Obec	OP ŽP

Zdroj: vlastné spracovanie

Akčný plán pre prioritnú oblasť PO 01 Environmentálna oblasť 2015-2016

Formulár č. R 6 – Akčný plán na roky 2015 - 2016

Akčný plán pre oblasť PO 03 Environmentálna oblasť			
Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie
Bez zámeru v danom období			

Zdroj: vlastné spracovanie

8 Finančná časť

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce.

Táto časť obsahuje:

- indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR,
- model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce,
- hodnotiacu tabuľku pre výber projektov.

Postupovalo sa podľa metodiky, a to nasledovne:

- Riadiaci tím zabezpečil spracovanie finančnej časti vo forme Finančného rámca pre realizáciu PHSR (Formulár č. F 6 - Finančný rámec pre realizáciu PHSR) a indikatívny finančný plán PHSR (Formulár č. F 5 - Indikatívny rozpočet – sumarizácia).,
- Externý konzultant vypracoval návrhy hodnotiacich tabuliek podľa troch oblastí, (Formulár č. F 2 – Hodnotiaca tabuľka pre výber projektov),
- Návrh finančnej časti sa prerokoval v pracovnej skupine a s partnermi,
- Schválený indikatívny rozpočet sa zapracuje do programového rozpočtu samosprávy a ďalších záväzných dokumentov,
- Riadiaci tím zabezpečil rozpracovanie Indikatívneho finančného plánu do akčných plánov.

8.1 Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR

Zdroje financovania realizácie PHSR je možné rozčleniť na dve základné kategórie:

Riadne zdroje finančného zabezpečenia

Verejné zdroje

- štátny rozpočet,
- štátne účelové fondy (Environmentálny fond , Štátny fond rozvoja bývania, Recyklačný fond),

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Pohranice na roky 2014-2020

- rozpočet vyšších územných celkov (VÚC Nitra),
- rozpočet obce.

Iné zdroje

- prostriedky fyzických osôb,
- prostriedky právnických osôb,
- úvery,
- príspevky medzinárodných organizácií,
- iné prostriedky.

Doplňkové zdroje finančného zabezpečenia

- finančné prostriedky z Európskej únie (programovacie obdobie 2014-2020)

8.2 Model viaczdrojového financovania jednotlivých projektov

Financovanie jednotlivých projektov bude viaczdrojové, pričom závisieť od aktuálnej finančnej situácie obce a aktuálnych potrieb. Financovanie sa opierať o zdroje obce, štátu, EÚ, VÚC a súkromné zdroje. Vyčíslenie jednotlivých zámerov bolo stanovené kvalifikovaných odhadom, prieskumom a taktiež sa vychádzalo z existujúcich výkazov výmer/rozpočtov projektantov. Finálne podoby budú súčasťou ŽoNFP a budú vychádzať najmä z procesu verejného obstarávania.

Formulár č. F 3 - Model viaczdrojového financovania – intervenčná matica

Viaczdrojové financovanie							
Projekt	Celkové náklady (EUR)	Verejné zdroje v EUR					Súkromné zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu	
1.1.1	600 000	480 000	60 000		60 000	600 000	
1.1.2	50 000		47 500		2 500	50 000	
1.2.1	25 000			20 000	5 000	25 000	
2.1.1.	250 000	200 000	25 000		25 000	250 000	
2.1.2	200 000				100 000	100 000	100 000
2.1.3	80 000		76 000		4 000	80 000	
2.2.1	380 000				380 000	380 000	
2.2.2	**					**	
2.3.1	197 000	157 600	19 700		19 700	197 000	
2.3.2	578 000	462 400	57 800		57 800	578 000	
3.1.1	100 000		95 000		5 000	100 000	
3.1.2	357 000		339 150		17 850	357 000	
Spolu	2 817 000	1 300 000	720 150		676 850	2 717 000	100 000

Zdroj: vlastné spracovanie

Formulár č. F 5 – Indikatívny rozpočet - sumarizácia

Prioritná oblasť	Rok										
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Spolu v €
Hospodárska	0	0	25 000	300 000	300 000	50 000	0	0	0	0	675 000
Sociálna	0	0	350 000	460 000	100 000	486 000	289 000	0	0	0	1 685 000
Environmentálna	0	0	100 000	357 000	0	0	0	0	0	0	457 000

Zdroj: vlastné spracovanie

8.3 Systém hodnotenia a zaraďovania projektov do financovania

Pri schvaľovaní financovania jednotlivých projektov je nutné prihliadať na ich dôležitosť a význam vo vzťahu k rozvoju obce.

Najvyššiu prioritu majú projekty, ktoré vyplývajú priamo z legislatívy (SR, EÚ) a projekty riešiace havarijnú alebo mimoriadnu situáciu. Do kategórie s vysokou prioritou sú zaradené projekty s oporou vo VZN obce, projekty MAS a projekty s vydaným právoplatným stavebným povolením a ukončeným procesom verejného obstarávania.

Strednú prioritu majú projekty, ktoré majú možnosť uchádzať sa o cudzie a doplnkové zdroje financovania (majú oporu v programovej štruktúre operačných programov a prioritných osí EŠIF). Do kategórie 4 a 5 spadajú projekty nachádzajúce sa vo fáze úvah (bez stavebného povolenia či ukončeného procesu VO).

Formulár F2 - Hodnotiaca tabuľka pre výber projektov (upravený pre potreby obce)

Kategória	Úroveň dôležitosti	Hodnotiace kritérium - Opis podmienok pre zaradenie do priority	Projekt
1	Najvyššia	a) Projekty vyplývajúce zo zákona a/alebo legislatívy EÚ b) Projekty riešiace havarijnú alebo mimoriadnu situáciu Splnená jedna z podmienok	1.1.1
2	Vysoká	a) Projekty vyplývajúce a podporené v rámci VZN obce b) Projekty s právoplatným stavebným povolením a ukončeným VO c) Projekty MAS Splnená jedna z podmienok	2.1.1
3	Stredná	Projekty, ktoré majú možnosť uchádzať sa o cudzie a doplnkové zdroje financovania	
4	Nízka	a) Projekty definované ako zámery / v štádiu úvah.	
5	Najnižšia	Ostatné	

Zdroj: vlastné spracovanie

Záverečná časť

Formulár č. Z 1 - Schválenie PHSR

Schválenie PHSR	
Dokument	<ul style="list-style-type: none">- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Pohranice na roky 2014 – 2020- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza, a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce.- Dokument je štruktúrovaný podľa Metodiky na vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC (v zmysle novely Zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja schválenej vládou SR 18. júna 2014).
Spracovanie	<ul style="list-style-type: none">- Spracovanie: spracovanie PHSR vykonala obec v partnerstve s poradenskou spoločnosťou, ktorá bude koordinovať proces tvorby PHSR a zabezpečovať dodržiavanie metodických postupov- Autorský kolektív: Ing. Ondrej Hanušovský, Ing. Tomáš Galbavý- Obdobie spracovania: 06.2015 – 12.2015- Riadiaci tím: Bc. Ladislav Hajdu, Ing. Ondrej Hanušovský, Ing. Tomáš Galbavý- Pracovná skupina: Ladislav Frištík, Ing. Katarína Molnárová, Mária Höriková, Adriana Maťová
Prerokovanie	<ul style="list-style-type: none">- Prerokovanie v orgánoch samosprávy (výbory, komisie, rada)- Verejné pripomienkovanie: 09.06.2015- Posudzovanie SEA – nerelevantné
Schválenie	<ul style="list-style-type: none">- Návrh na uznesenie zastupiteľstva